

2. Климчук О.В. Використання інформаційних систем і технологій у менеджменті. *Теорія та практика менеджменту: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. Відп. ред. Л. Черчик. Луцьк, 2021. С. 131–132.

3. Климчук О.В. Сучасні процеси розвитку в Україні інформаційних систем і технологій в управлінні підприємствами. *Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України: тези доповідей I Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції*. Ред. колегія О. С. Волошкіна та ін. Київ: ІТТА, 2021. С. 199–201.

4. Українські компанії почали впроваджувати комплаєнс-контроль. Що це і навіщо? *YouControl*. URL: <https://youcontrol.com.ua/articles/komplaiens-kontrol-shcho-tse-i-navishcho/>.

Поліщук Ірина Юріївна

здобувачка ступеня вищої освіти магістр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Лазор Оксана Дмитрівна

доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАХОДИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Публічна служба є головним інструментом реалізації ефективного державного управління. Корупція підриває довіру громадян, уповільнює розвиток і гальмує використання державного потенціалу. Зарубіжні держави застосовують різні антикорупційні заходи для зменшення корупційних ризиків і забезпечення прозорості діяльності публічних службовців.

Найбільш використовуваним у досвіді міжнародних компаній є рейтинг корумпованості країн світу антикорупційної міжнародної неурядової організації Transparency International [1]. За інформацією цієї організації Україна отримала 35 балів зі 100 можливих Україна в Індексі сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index — CPI) за 2024 рік. У наступному дослідженні Transparency International наша держава посіла 105 місце поміж 180 країн.

Отже, після помітного приросту на три бали в 2023 році уже в 2024-му Україна дещо втратила роль в антикорупційній боротьбі. Провідними драйверами перемін залишаються реформи, спрямовані на євроінтеграцію і виконання міжнародних зобов'язань [2].

Зниження корупції в Україні можливе через впровадження ефективних закордонних практик, зокрема політичних, правових і організаційних механізмів, які успішно застосовують зарубіжні держави.

Високі стандарти громадянської поведінки у *Великій Британії* [4] зумовлені політичними реформами, моральними змінами та посиленням наглядом державних службовців. Перший закон про корупцію ухвалили в 1889 р., а закони про її запобігання – у 1906 і 1916 рр., як реакцію на її поширення. Відповідно до цих законів, посадовці повинні самі доводити свою невинуватість.

Важливою рисою антикорупційних заходів Веєликобританії є винятково значуща роль громадської думки, яка ретельно відслідковує розвиток негативних тенденцій у суспільстві. Основні суспільні дискусії, зазвичай, зосереджені навколо таких питань, як лобіювання і купівля політичного впливу, проблеми, пов'язані зі зміною меж між приватною та державною власністю, стан морального клімату, корупція, а також зловживання посадовців місцевих органів влади, поліції, митниці та інших установ.

У Великій Британії контроль за корупцією посилено завдяки створеному ще в 1994 р. Комітету Нолана – комітету зі стандартів публічної сфери. Його діяльність зосереджена на питаннях, які найбільше турбують громадян, зокрема щодо впливу компаній на депутатів і працевлаштування колишніх урядовців у сферах їхнього попереднього регулювання. Як результат, було заборонено протекцію та зобов'язано депутатів оприлюднювати додаткові джерела доходу.

У *Німеччині* [2] боротьба з корупцією зосереджена на конфіскації незаконного майна та запобіганні відмиванню коштів. Банки зобов'язані передавати дані про підозрілі фінансові операції правоохоронцям, а внесення на рахунок понад 50 тисяч марок потребує обов'язкової ідентифікації особи.

Основний підхід німецького уряду до запобігання корупції спрямований на створення умов, за яких державні службовці не мають можливості використовувати свою посаду у власних інтересах. Для цього застосовуються комплексні організаційно-правові та інші заходи, що мінімізують корупційні ризики.

Одним із антикорупційних заходів, які планують впровадити в Німеччині, є створення реєстру компаній, викритих у корупційній діяльності. У цьому питанні країна спирається на міжнародний досвід, зокрема ізраїльську модель. Суть такої ініціативи виникає в тому, що підприємства, внесені до реєстру, втрачають можливість брати участь у державних тендерах та підпадатимуть під посилений контроль.

У *Литві* антикорупційну діяльність здійснює створена ще у 2000 р. Спеціальна служба розслідувань (далі – STT), яка є незалежною структурою, підзвітною Президенту та Парламенту. Відповідно до покладених повноважень, STT як головний антикорупційний орган, координує антикорупційну політику держави, виявляє, розслідує та запобігає корупції, впроваджує превентивні заходи. Окрім цього, вона проводить просвітницьку

роботу, координує дії влади, взаємодіє з громадськістю та бізнесом, реалізуючи національну антикорупційну стратегію [3, с. 2].

Висновок: антикорупційні структури зарубіжних держав мають на сьогодні тривалий досвід роботи та відповідні результати у цій сфері. Це означає, що ефективна боротьба з корупцією потребує комплексного підходу – чіткого законодавства, зокрема екстериторіальної дії, та інституційне забезпечення, прозорості дій, дотримання етичних стандартів і залучення суспільства. Важливими у цьому є міжнародна співпраця та постійний моніторинг результатів.

Список використаних джерел

1. Антикорупція на паузі. Індекс сприйняття корупції 2024. URL: <https://cpi.ti-ukraine.org/> (дата звернення: 16.03.2025).
2. Досвід зарубіжних країн у боротьбі з корупцією. Проекти ВГО "Успішна Україна". URL: <http://uspishnaukraina.com.ua/strategy/69/244.html> (дата звернення: 16.03.2025).
3. Інформаційний бриф: Антикорупційні органи інших країн та аудит антикорупційних органів. 2022. Вересень, № 27. 7 с.
4. Лазаренко С.Ж., Бабенко К.А. Позитивний аспект антикорупційних практик країн світу. URL: <https://6aas.gov.ua/ua/proekty/articles/b/295-pozitivnij-aspekt-antikoruptionsjnikh-praktik-krajn-svitu.html> (дата звернення: 16.03.2025).

Посвалюк Ольга Андріївна

асистент кафедри фундаментальних і приватно-правових дисциплін
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

РОЛЬ КОМПЛАСНС-МЕНЕДЖМЕНТУ У ФОРМУВАННІ СТІЙКИХ БІЗНЕС-ПРАКТИК ЗА ПРИНЦИПАМИ ESG

Сьогодні бізнес по всьому світу стикається з новими викликами, пов'язаними зі змінами в нормативних вимогах та глобальних проблем, таких як зміна клімату, соціальна нерівність та етика управління. Відповідно, компанії повинні пристосовувати свої стратегії до нових стандартів та вимог, щоб забезпечити сталий розвиток і зберегти конкурентоспроможність. Одним із найбільш ефективних інструментів для цього є впровадження принципів ESG у корпоративну діяльність. Однак для того, щоб ці принципи були реалізовані ефективно і безпечно, компанії потребують чіткої системи контролю та забезпечення відповідності, а саме впровадження комплаєнс-менеджменту.

Комплаєнс-менеджмент – це система управління, що спрямована на забезпечення дотримання компанією законодавчих норм, регуляторних